

захоплююче трьохденне святкування та можливість пізнати українську культуру для всіх жителів та гостей міста. Завдяки відданій праці добровольців, Фестиваль став широкомасштабною подією, висвітлюванню у пресі, по радіо і телебаченні Квебеку і Канади.

1. Волошук Ю. Стиль «World Musik» у виконавчій творчості скрипаля Василя Попадюка (Канада) : [родом з с. Мишин Колом. р-ну] / Юрій Волошук // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. – Вип. 17/18. – Івано-Франківськ, 2009–2010. – С. 31–35.
2. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя XX – початку XXI століття: монографія / Віолетта Дутчак. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2013. – 488 с. ; іл.
3. Дутчак В. Г. Володимир Мота – бандурист українського зарубіжжя / В. Г. Дутчак // Народознавчі студії пам'яті В. Скуратівського: зб. наук. праць [ред.-упор. С. Садовенко], 23–24 жовтня 2012 р. – К. : НАКККіМ, 2012. – С. 187–191.
4. Зуєв С. Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова). Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Спеціальність 17.00.01 – Теорія та історія культури. / С. Зуєв. – Харків, 2007. – 18 с.
5. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі XX століття: монографія / Ганна Василівна Карась. – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. – 1164с.
6. Котельников В. Мультикультуралізм для Європи: вызов імміграції [Електронний ресурс] / В. Котельников // Государство и антропоток [. – Режим доступа : <http://www.anthropotok.archipelag.ru/text/a263.htm>.
7. Оркестр «Трембіта» [Електронний ресурс] // Доступно за адресою : www.cym.org/ca/trembita.
8. Український інформаційний портал провінції Квебек [Електронний ресурс] // Доступно за адресою : www.quebec-ukraine.com.
9. Український танцювальний ансамбль «Марунчак» [Електронний ресурс] // Доступно за адресою : www.marunczak.com.
10. Український танцювальний колектив «Троянда» [Електронний ресурс] // Доступно за адресою : www.troyanda.net.
11. Український фестиваль у Монреалі [Електронний ресурс] // Доступно за адресою : <http://ukefestmontreal.org>.
12. Чандрас Кукатас. Теоретические основы мультикультурализма [Електронний ресурс] / Кукатас Чандрас. – Доступно за адресою : <http://www.inliberty.ru/library/study/327/>.
13. Швед М. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990 – 2005 рр.). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Спеціальність 17.00.01 – Теорія та історія культури / М. Швед. – Львів, 2005. – 209 с.

Автор статті вводить в научний оборот обобщені динаміки функціонування щорічного Українського музичного фестивалю Монреалю (Канада). Проаналізовано зміст репертуару учасників, виконавчі форми, жанри і представлені стилі. Відзначено роль фестивалю в утвердженні політики мультикультуралізму Канади.

Ключевые слова: музичний фестиваль, діаспора, музична культура українців Канади, Український фестиваль Монреалю, динаміка фестивалів форм і жанрів.

The author introduce generalization of functioning of annual Montreal Ukrainian Musical Festival(Canada) to scientific circulation. The content of participants' repertoire, performing forms, genres and styles are analyzed. The role of Festival is pointed to strengthening of Canada's politics of multiculturalism.

Key words: musical festival, Diaspora, musical culture of Canada's Ukrainians, Montreal Ukrainian Festival, dynamics of forms and genres.

УДК 7.079 (438)

Леся Пронь

ФЕСТИВАЛЬ MATERIA PRIMA ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ – КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН МІСТА КРАКОВА

У статті подано аналіз фестивалів «Materia Prima», що проводяться в м.Краківі і стали важливою складовою образу сучасної регіональної культури Польщі.

Ключові слова: Краків, фестиваль «Materia Prima», театр ляльок.

© Пронь Л., 2014.

У кінці ХХ – на початку ХХІ століття Краків як самостійний культурний регіон Польщі впевнено заявив про себе, про свою театральну діяльність міжнародним фестивалем театру форми *Materia Prima*, який відбувся 13-20 листопада 2010 року. Фестиваль урізноманітнив та доповнив регіональний культурний образ міста Кракова, що нерозривно пов'язаний із театральним мистецтвом, а саме: з театром Ляльки, Маски та Актора «Гротеска». Це один із найстаріших лялькових театрів у Польщі, який заснували видатні артисти, режисери, інсценізатори театру Зофія та Владислав Ярема. Від початку, тобто від 1945 року в театрі репертуар був спрямований до дітей, сцена нових форм театру маски і актора – до дорослих. Коли директором був Фреді Леневиц, то в театрі переважав дитячий репертуар. Ян Полевка – відомий інсценізатор, художник спрямовував театр на комедію дель арте, іспанське малярство.

З 1998 року директором театру був і є Адольф Вельтшек - режисер, філолог за освітою. Його творче мислення про театр виходить далеко за межі сцени. Він спрямовує репертуар «Гротески» глядачам різного віку. У своїх виставах використовує різні форми театального виразу: ляльки з різною технікою анімації, маски, костюми. Також діє сцена для дорослих, на якій йдуть твори Софокла, Вольтера, Булгакова. Театр «Гротеска» знаходиться в постійному пошуку нових засобів артистичної виразності й прагне подолати мовний бар'єр, користуючись формою, фарбами, матерією, рухом.

Творча діяльність театру спрямована на дітей і дорослих. Колектив театру з радістю приєднується до театральних акцій і міжнародних проєктів. Як лідер цих проєктів, театр співпрацює з іншими театрами, музеями та іншими інституціями культури по всій Європі. Завдяки своїй різносторонній діяльності театр «Гротеска» заслуговує називатися сучасним театральним центром Кракова. [2].

Фестиваль театру форми в Кракові складає регіональний культурний образ Польщі й знаходиться біля витоків його сучасного вигляду. Це спонукає автора статті до аналізу фестивалю, як феномену культури. Зважаючи на те, що події фестивалю знайшли своє висвітлення тільки на сторінках періодичних видань: *Polska Gazeta Krakowska* (Magda Huzarska), *Dziennik Polski*, *Gazeta Wyborcza*, *Teatralia Kraków*, *Tygodnik Podhalanski*, *Teatr* та на інтернет-сторінці театру «Гротеска», ми хочемо розкрити цей фестиваль і для українського читача.

Явище фестивалю «*Materia Prima*» полягає в тому, що воно під час кількох днів представляє на суд глядачів вистави різних країн різних творців. Основна думка закладалася і фокусувалася режисерами, творцями вистав на формі, на матеріалі, на спецефектах, на досягненні конкретних своїх цілей – достукатися до глядача і донести їхню особливу думку. Як зазначає Зузанна Гловацька, організатор фестивалю, «*Materia Prima* або першоматерія, первинний складник. В основному, нам йшлося про підкреслення первинних складників театру, його примарних елементів, розчеплення театральності».

«Театр Гротеска завжди був театром форми – в розумінні театральної матерії – підкреслює директор Адольф Вельтшек. – Сценічний простір, театральна пластика, сценічний рух і акторська майстерність – це вони вирішують про диференціацію мистецтва театру! Тому що у кожного мистецтва прекрасного є властиві йому засоби. Звідси назва фестивалю: *Materia Prima* – основна матерія, з якого формується театр» [3].

Materia Prima – чиста матерія, яка, будучи виявленою, приносить мистецтву довершеність, перетворює усі недосконалі тіла, до яких вона торкається [4].

Якщо розглянути фестиваль «*Materia Prima*», який проходив двічі, можна простежити тенденцію до різноманітних явищ і змін, які відбулися в розвитку світового лялькового мистецтва.

Перший міжнародний фестиваль театру форми пройшов з великим успіхом. Офіційно відкривали фестиваль Ельжбета Лечнарович – заступник президента міста Кракова у справах освіти і соціальних питань, Богуслав Новак – президент Асоціації Театральні сезони і Адольф Вельтшек – директор фестивалю і директор Театру Ляльки, Маски і Актора Гротеска.

Розпочався фестиваль виставою «*Hommage a Chagall*», режисер – Адольф Вельтшек. У виставі гармонійно поєднано пластичні засоби виразності із музикою, ляльками, мультимедією. Вистава вибудована без слів за допомогою лише кольору, руху, музики. [5].

Під час першого міжнародного фестивалю театру форми в Кракові гостювали театри з Бельгії, Франції, Німеччини, Швейцарії, Італії та Польщі. Протягом 8 днів було представлено 10 вистав, які переглянуло близько 5000 глядачів. Більшість вистав були післяпрем'єрними показами на польських

сценах, їх виконували світової слави творці пластичного театру, нагороджені на престижних фестивалях.

Фестивальні вистави можна було переглянути на таких сценах: Театру Ляльки, Маски і Актора Гротеска, народного театру, Новохуцького центру культури, студії осередку телебачення Кракова та в клубі заводу колишньої фабрики Мірацулом. Програма заходу була дуже різноманітною за темою, якістю та формою, адже тут були присутні і театр маски, і опера, і театр танцю і руху, і театр ляльок, і цирк, візуальні інсталяції і т.д.

«Театр широкої метафори, театр вільної інтерпретації знайшов в Кракові багато прихильників. У театрі форми глядач поруч з артистом є творцем вистави». Організатори фестивалю акцентували увагу на театрі необмеженої думки для вільних людей, які стороняться всезагальності. Саме тому у виставах слово не відіграло основної ролі. «Артисти вибрали образ, звук, рух тіла, анімацію форм, композицію, колір, світло, ритм..., або «*materia prima*» театру». [6].

У виставі «Спартак» театр із Франції Theatre la Licorne використав арену, наповнену піском, глadiatorів в латах з механізаторськими ляльками. Глядачі побували у справжньому амфітеатрі й відчували атмосферу, пережили сильні емоції. Дивовижний баланс між усім, що існує, показав у своїй роботі «Баланс» Rigolo Nouveau Cirque зі Швейцарії, працюючи з дерев'яними і металевими конструкціями. На очах у глядачів танцюрист, циркач, винахідник, різьбяр перетворився в алхіміка, показуючи чудеса рівноваги. Компанія Філіпа Жанті з Франції «Нерухомі пасажири» представила унікальне поєднання в русі танець, цирк, ляльковий театр, вокал та інші жанри в сюрреалістичному колажі. На сцені виступало 8 осіб, які діяли поза будь-якими фізичними обмеженнями. Філіп Жанті дав можливість глядачеві самому вибрати історію, яку він хоче побачити. Він майстер композиції, світла, анімації, руху, звуку. Сюрреалістична реальність як зі сну, мрії – справжня Одисея. Марена Штрак у своїй виставі «Muddclubsolo» майстерно використовувала візуальні інсталяції. Світло, музика, танець перетворювали інсталяції в мистецтво танцю. Muddclubsolo – феміністичний артефакт. Акторка, як матір – земля-тріумфаторка керує виставою за допомогою ниток, щоб затанцювати фламенко. Вона працювала разом із Post Theater у виставі «6 feet deeper» (шість фунтів глибше). Артистка, згадуючи свої відносини із Диким Заходом, об'єднала танець з батогом і біографічні матеріали та легенду про єдину жінку-ковбоя, яка отримала всесвітню славу, і показала польській публіці виставу з мультимедійними ефектами. Бельгійська компанія Mossoux-Bonte представила виставу «Ніч на світі», в якій основною мовою є рух і танець, також використовували візуальні форми. В уявленні цієї компанії людина є в дивному підвішеному бутті, що вона звільняється з окам'янілої мінеральної субстанції, щоб розповісти про свою самотність і тугу. Це все для того, щоб зрозуміти «таємницю кінця», перетину межі між життям і смертю. Pathosformel у своїх виставах «Найкоротша відстань» та «Несміливість кісток» за головне взяли знак. Поєднуючи елементи з різних видів мистецтв вони формулюють значення присутності людини і театрального знаку на сцені. В їхніх роботах надзвичайне поєднання театру тіні, різьби, малярства, музики виливається в експериментальні роботи, які дивують світ і заставляють задуматися над життям людини, над її цінністю. Вистава «Homage a Chagall», яка була представлена на початку господарями фестивалю – це гармонійне поєднання маски, ляльки, актора, музики, руху, кольору, світла і мультимедії. Це історія кохання артиста до коханої дружини Белли. Ці відносини змальовані в тривимірному просторі. Німецька компанія Figuren theater Wilde und Vogel, група coincidentia представила виставу «Krabat», насичену світлом, кольором, лялькою, грою акторів, яка своєю атмосферою заповнила увесь зал. Історія про бездомного сироту, який в тяжкі часи знайшов притулок в майстра чорної магії. Він намагається боротися проти магії. Глядачі спостерігали силу першого кохання. Допомогала акторам музика в живому виконанні німецької музикантки Шарлотти Вільде. Це справжня містика в театрі фігур [7].

Під час фестивалю була проведена акція «Плати скільки захочеш». В рамках якої кожен вирішував скільки заплатити за виставу «Homage a Chagall» під час фестивалю. Було зібрано 2500 злотих, які використали на справу «Театральне Сповідання театру Гротеска», в краківських лікарнях показали виставу для дітей «Казка про Шевця» [8].

Фестиваль отримав позитивні відгуки і в Польщі, і за її межами. Виходячи з цього, можна говорити, що фестиваль театру форми знайшов своїх прихильників [6].

Богдан Здроевський, міністр культури і народної спадщини, зазначає, що свято театру форми, яке відбулося в Кракові, не випадково відбулося саме тут. Адже саме в цьому місці працювали Тадеуш Кантор, Зофія і Владислав Ярема, тут свою сценічною діяльність розпочинав Юзеф Шайна.

«Ці артисти запровадили до театру нове бачення на людське тіло і неживу матерію. Показали наскільки багатою може бути мова предмету.

Запрошені на фестиваль колективи з цілого світу представляють найновіші досягнення сценічного мистецтва, для якого рамки традиційного репертуарного театру дуже тісні. Багатство і різноманітність форм є тут величезною. Театр ляльки, маски, анімації і танцю, перформенсу, хепенінгу і інсталяції складають артистичний космос, принципом якого є контакт людини з мовою первісної матерії, на яку посилається назва фестивалю...» [9].

Кожна вистава була святом для глядачів, адже всі вони були на високому професійному рівні представлені, і використовували свою *material prima*.

У 2012 році пройшов вдруге міжнародний фестиваль театру форми *Materia Prima. Forma*, який розширив свою географію, залучивши до участі виконавців із Австрії, Бельгії, Голандії, Данії, Ірану, Італії, Канади, Латвії, Марокко, Росії, Швейцарії та Франції. Особливою прихильністю краківського глядача, що зібрався в театрі Гротеска, користувались вистави Магалі з Канади, групи циркових акробатів із Марокко під керівництвом німецьких режисерів, Поліна Борисова з виставою «Go!».

Фестиваль театру форми і цього разу відкрив найновіші вистави з усього світу. Після проведення першого фестивалю у 2010 році надходили численні подяки в адресу організаторів. Після проведення другого фестивалю критика і публіка зробили деякі порівняння. Так, було відмічено, що якість вистав і на першому, і на другому фестивалях найвищого гатунку. На краківському культурному порталі у статті «Фестиваль, в якому Форма є найважливішою» було відзначено, що «*Materia Prima Forma* є новим королем краківських фестивалів...» [10].

У 2012 році фестиваль *Materia Prima. Forma* проходив у шести містах – Тарнові, Новому Соучу, Вадовіцах, Освецімі, Буковині Татшанській, Кракові. У перший фестивальний день виступили Klaus Obermaier (Австрія), іранський театр ляльок (Іран), Поліна Борисова (Росія/Франція), Magali Chouinard (Канада). 17-18 листопада була проведена наукова конференція. Темою обговорення була «*Materia Prima*. Різні обличчя театру форми», в якій взяла участь відомі теоретики та практики театру. В суботу, 17 листопада виступали Tadeusz Kornas, Eliane Attinger, Rute Riberio і Luis Vieira, Anke Meyer, Ulla Dengsoe, Hartmut Topf; 18 – Behrooz Gharibpour, Adolf Weltschek, Klaus Obermaier, Fabrizio Montecchi, Polina Borysowa, Magali Chouinard.

Концептуальну характеристику стилістики фестивалю *Materia Prima* влучно сформулював його директор Адольф Вельтшек: «Створюючи програму фестивалю шукали творців, які шукають театральну есенцію або власну *Materia Prima* театру. Такий підхід до мистецтва призводить до висунення на перший план: образу, руху і музичності.» І як наслідок, «запросили вистави, в яких домінуючу роль відіграють композиція, простір, світло і фактура образу». «*Materia Prima* – пластика – магія – метафізика» – основна думка вступного слова директора фестивалю Адольфа Вельтшека. Можна погодитись цілком з думкою Яцека Майхровського про те, що «завдяки організованому Гротескою фестивалю Краків став місцем зустрічі найцікавіших творців світової пластичної сцени. Через посередництво цього фестивалю наше місто включили в актуальний потік міжнародного життя театру форми, а краківська публіка познайомилась із незалежним, звільненим від будь-яких умовностей мистецтвом, яке досягає глибоких переживань, хвилює серце і уяву» [1].

В театральному журналі *Teatralia* зазначили, що Друге видання фестивалю виявилось більш привабливим з точки зору репертуару, організації і ідейності. Рецензенти «*Teatraliów*» переконалися у високому рівні вистав цього річної програми фестивалю [3, с. 11].

Фестиваль представив публіці яскравий зріз нинішнього європейського театального лялькового мистецтва. Окрім того, театри, представлені на фестивалі 2012 року, здивували публіку ще цікавішими виставами і інтерпретаціями відомих творів.

Місцеві періодичні видання також відмітили підвищення рівня проведення фестивалю, який з кожним роком стає все кращим і більш винахідливим.

Загалом, усі фестивальні вистави об'єднані в театр форми, використовують метафору. Починався фестиваль зі справжнього свята, яке створив на ринку Кракова на Сукенніцах «Танцюючий дім» Klaus Obermaier. Кожен колектив використав різні цікаві засоби, щоб найяскравіше показати глядачеві своє тлумачення. Так, режисер Kirsten Dehlholm із колективом *Hotel Pro Forma* зумів показати за допомогою японських текстів, кольору, звуку, мультимедійних проєкцій жахи війни в тривимірному просторі. Іранський театр ляльок розповів у маріонетковій опері Ашура історію про смерть імама Хусейна ібн Алі, внука Магомета, поєднавши оперу, містерію, театр ляльок з мультимедійними проєкціями. Gilbert Peute – найбільший механізатор на цьому фестивалі, який об'єднав електрику, театр, живу скульптуру, цирк, спів, смерть і любов. Він представив авторську

скульптуру-оперу, яка є сюрреалістичною байкою, яка захопила глядачів своїм мікрокосмосом, який заставляв відійти від схематичного мислення під час перегляду вистави. Patrick Michaelis разом із Frank Soehnle під джаз поєднали ляльку, живу акторську гру та сюрреалістичні тексти Альберта Гіакометта. Італійські танцюристи представили за творами Уільяма Шекспіра під музику Мендельсона унікальне поєднання театру танцю, використавши елементи балету та сучасного танцю, і театру тіней, взявши прекрасні маски та ляльки, які за допомогою віртуозної гри світла та тіні оживляли Оберона і Титанію. Режисером і творцем сценарію «Сон літньої ночі» є Fabrizio Montecchi. Поєднання живого плану із тінями було надзвичайно приємним для глядача, який легко та із захопленням дивився цю виставу. Артисти з голандського товариства у своїй виставі використали предмети щоденного вжитку. Ця вистава сподобалась і дорослому, і дитячому глядачеві. Очікуваною була вистава від найвідомішого в Європі театру танцю з Бельгії, які вже вдруге відвідали фестиваль, і представили виставу «Магнетичні тіла». Виступ Bernard Eylenbosch, Odile Gheysens, Sebastien Jacobs, Yvain Juillard, Leslie Mannes, Frauke Marien, Maxence Rey, Armand van den Hamer це певний рід гри, так званої плюс мінус. Поліна Борісова – російська актриса, режисер створила простір гри, де поєднала напівмаску, світло, музику і точність виконання у виставу. Поліна підняла тему старості, самотності і брак розуміння, коли залишаєшся сам. Створені предмети за допомогою клеючої стрічки дають надію глядачеві на те, що смерть, як і відкриті двері, теж щось відчиняє. Вистава «A distance» перевернула уявлення глядачів про життя людини і оточуючих її речей. Саме Jean-Pierre Larroche і Jeremie Garry поєднали театр з показом ілюзій, створюючи перформанс. Для оживлення образів у «Hommage a L'amour» було використано величезну кількість ляльок, мультимедійних проєкцій, масок. Вистава насичена сексуальною метафорикою. Мароканські акробати та режисери Chouf Ouchouf Dimitri de Perrot і Martin Zimmermann відтворили атмосферу марокканського міста [11].

Фестиваль з кожним роком робиться все більш популярним. Безумовно цьому сприяє підбір високоякісних і цікавих вистав, колективів зі світовим ім'ям. Безумовно, виступ зірки фестивалю – Hotel Pro Forma із виставою «War Sum Up: Music. Manga. Machines» – підкупив майстерним виконанням.

Програма складена настільки цікаво, що немає сумнівів у найвищій оцінці фестивалю, в якому приймали участь театри з 14 країн: Австрії, Бельгії, Данії, Франції, Голандії, Ірану, Канади, Латвії, Мароку, Німеччини, Росії, Швейцарії, Італії та Польщі.

Варто відзначити принаймні кілька виняткових вистав. Figuren theater Tubingen und Compagnie Bagages de Sable und Theater Stadelhofen, або група з Німеччини, Франції і Швейцарії, представили виставу «Hotel de Rive-Giacomettiego okres horyzontalny». Це був мистецький показ Franka Soehnle, видатного артиста лялькаря з Німеччини, який разом із Patrickiem Michalitem і композитором показали неймовірний синкретизм мистецтв, наближуючи сюрреалістичну думку Giacomettiego і власну творчість.

Вихід фестивалю за межі Кракова, щоб познайомити глядачів з працями артистів світової слави – це величезний плюс. Адже театр форми в Польщі не є настільки популярним. Ця акція є дуже цінною. Другим плюсом фестивалю була його величезна різноманітність, а також синкретизм форм, всесвітньо відомі вистави і артисти, і, безсумнівно, сама ідея фестивалю. Ми побачили вистави, які межували з різними видами: новий цирк, театру маски, опери, пластичного мистецтва, театру ляльок, предметів, тіні, театру руху і танцю.

Під час фестивалю була чітко продумана перспектива розвитку кожного дня. Materia Prima. Forma мав за мету показати польському глядачеві найкращі вистави, які є за межами країни, що їм і вдалося.

Перший і другий фестиваль Materia Prima порадував краківського глядача прекрасними виставами із різних країн світу, які на високому професійному рівні виявляли свою першоматерію.

Таким чином, зародившись в Кракові, фестиваль Materia Prima став невід'ємною часткою культурного життя Польщі. Безсумнівним досягненням фестивалю стало залучення публіки до театрального мистецтва, до театру форми. Що дозволяє прогнозувати подальший розвиток цього фестивалю. Вивчення глядацьких запитів запевнило організаторів у необхідності подальшого пошуку цікавих вистав театру форми. «Це єдина такого типу подія в Польщі і одна з небагатьох в Європі. В рамках фестивалю можна було побачити вистави найкращих закордонних артистів.» [12]. І саме зараз тривають приготування до третього міжнародного фестивалю театру форми, який відбудеться в листопаді 2014 року.

1. Materia Prima [Програма фестивалю]. – 31 s.
2. Historia – Teatr Grotteska [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.grotteska.pl/historia>. – назва з екрану.
3. Jagiello Monika. Przeciw «brazylijskim tasiemcom»/ Monika Jagiello // Polska Gazeta Krakowska. – 2012. – 19.10 (Nr 245) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://materiaprima.pl/uploadNew/files/GK%2019_10_12%20Przeciw%20brazylijskim%20tasiemcom.pdf. – назва з екрану.
4. Prima materia [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://en.wikipedia.org/wiki/Prima_materia. – назва з екрану.
5. Z wielkim sukcesem rozpoczął się Festiwal Dedykacje. Materia Prima. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy! [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wkrakowie.pl/czytaj/article1561>. – назва з екрану.
6. O teatrze [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.grotteska.pl/materia-prima-i-miedzynarodowy-festiwal-teatru-formy---13-20112010>. – назва з екрану.
7. Katalog [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://archiwum2010.materiaprima.pl/uploadNew/files/Katalog.pdf>. – назва з екрану.
8. Aktualności [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archiwum2010.materiaprima.pl/news/udana_akcja_plac_ile_chcesz_na_spektakl.html. – назва з екрану.
9. Aktualności [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://archiwum2010.materiaprima.pl/>. – назва з екрану.
10. Kultura w Krakowie. Krakowski portal kulturalny [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kulturawkrakowie.pl/2012/11/festiwal-w-ktorym-forma-jest-najwazniejsza/>. – назва з екрану.
11. Teatralia. Internetowy magazyn teatralny. Dodatek festiwalowy // 2012. – Nr. 36. – S. 22. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті : http://www.teatralia.com.pl/wp-content/uploads/2012/11/materia_prima.pdf. – назва з екрану.
12. Para Monika. Podróż w ryemijaniu / Monika Para // Tygodnik Półhalanski. – 2012. – 29.11 (Nr. 48). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://materiaprima.pl/uploadNew/files/Tygodnik%20Podhala%C5%84ski%2029-11-12%20Polina%20Borisowa.pdf>. – назва з екрану.

В статті представлено аналіз фестивалей «Materia Prima» в Кракові, які стали важливою складовою образу сучасної регіональної культури Польщі.

Ключевые слова: Краков, фестиваль «Materia Prima», театр кукол.

The analysis of festivals «Materia Prima» which are conducted in Krakiv and became the important constituent of appearance of modern culture of puppet theatre is given in the article.

Key words: Krakiv, festival «Materia Prima», puppet theatre.

УДК 7.079

Наталія Марусик

ХОРЕОГРАФІЧНИЙ КОМПОНЕНТ В КОНТЕКСТІ ГУЦУЛЬСЬКИХ ФЕСТИВАЛІВ

У розвідці здійснена реконструкція хореографічного компоненту протягом всієї історії функціонування Гуцульських фестивалів, аналіз наявності, різновидів, функцій, географічного представництва та соціокультурного впливу хореографічних форм у концертних заходах та змагальному процесі і подібних заходів у регіоні. Підсумовано значення фестивалів, орієнтованих на вивчення, збереження, фестивалю популяризацію, поширення, захист, розвиток культурних надбань певного етносу як перспективний і важливий напрямок культурного життя регіону, вагому складову національного мистецького процесу, а також істотний чинник еволюціонування вітчизняної етнохореографії.

Ключові слова: регіональна традиція, етнохореографія, конкурсно-фестивальний рух.

Конкурсно-фестивальний рух в сучасній Україні набуває стрімкого розвитку. Він творить розгалужену мережу мистецьких подій різного рівня, періодичності, спрямованості, структури, завдяки чому виконує важливі соціокультурні функції. Унікальну за значимістю нішу в цьому процесі займають фольклорні, етнографічні, етнічні фестивалі, свята, фестини фестивалі регіональної культури. Створюючи обширну і різнопланову мобільну систему мистецько-культурних подій, вони перетворились у потужних фактор суспільного життя від найвужчого регіонального до міжнародного масштабу.

© Марусик Н., 2014.